

מרכז רפואי ע"ש ברוך פדה, פוריה
מסוגף לפקולטה לרפואה של אוניברסיטת בר אילן בגליל
The BARUCH PADEH Medical Center, Poriya
Affiliated to The Faculty of Medicine in Galilee - Bar Ilan University

Organization Accredited
by Joint Commission International

CARDIO-THORACIC UNIT

DIRECTOR: EREZ KACHEL, MD

CARDIOVASCULAR INSTITUTE

DIRECTOR: PROF OFFER AMIR, MD, FACC

PHONE: 972-4-6652287

FAX: 972-4-6652259

היחידה לניתוחי לב-חזה
מנהל היחידה: ד"ר ארז קכל
המערך הקרדיווסקולארי
מנהל המערך: פרופ' עופר אמיר
טל: 04-6652287
פקס: 04-6652259

לקחת ללב

חוברת הדרכה למטופלים המועמדים לניתוח
לב פתוח

מרכז רפואי ע"ש ברוך פדה, פוריה
מסונף לפקולטה לרפואה של אוניברסיטת בר אילן בגליל
The BARUCH PADEH Medical Center, Poriya
Affiliated to The Faculty of Medicine in Galilee - Bar Ilan University

Organization Accredited
by Joint Commission International

CARDIO-THORACIC UNIT

DIRECTOR: EREZ KACHEL, MD

CARDIOVASCULAR INSTITUTE

DIRECTOR: PROF OFFER AMIR, MD, FACC

PHONE: 972-4-6652287

FAX: 972-4-6652259

היחידה לניתוחי לב-חזה

מנהל היחידה: ד"ר ארז קכל

המערך הקרדיווסקולארי

מנהל המערך: פרופ' עופר אמיר

טל: 04-6652287

פקס: 04-6652259

מטופל יקר,

הינך מועמד לניתוח לב, חווייה העלולה לגרום חרדה לך ולבני משפחתך. מטרת החוברת להכינך לקראת הניתוח הצפוי. תוכל למצוא בחוברת תשובות למרבית השאלות המתייחסות לניתוחי לב בכלל ולניתוח אותו הינך מועמד לעבור בפרט. החוברת כוללת מידע אודות הניתוח, מהלך האשפוז, תהליך ההחלמה והחיים שלאחר הניתוח. אנו מאמינים שאתה ובני משפחתך שותפים פעילים בטיפול ובתהליך ההחלמה. חוברת זו מיועדת לנשים וגברים ואינה מהווה תחליף לשיחה עם צוות המערך. שאלות ובירורים יענו ברצון.

מאחלים החלמה מהירה ושיבה לפעילות מלאה

צוות המחלקה:

רופאים מנתחי לב חזה

קרדיולוגים

מתמחים

אחיות מוסמכות

כוחות עזר

צוות רב מקצועי

אנחנו כאן על מנת להעניק לך את מיטב הטיפול הרפואי והסיעודי

מידע כללי:

שעות הביקור במחלקה: 7:00-9:30, 16:00-20:00

יש להקפיד על שעות הביקור למען רווחת המטופלים ומנוחתם.

משפחה הנזקקת להסדרת לינה בבית החולים מתבקשת לפנות לצוות הסיעודי להסדרת חדרי אירוח

אין להכניס אוכל מבושל מהבית למחלקה מטעמי כשרות וניקיון.

מומלץ לקרוא את דף המידע למטופל ולמשפחתו.

תפקיד העובדת הסוציאלית:

ההתמודדות וההחלמה לאחר ניתוח לב, מלווה לא אחת בתופעות נפשיות, רגשיות וצורך בשינוי הרגלי חיים.

במחלקה עובדת סוציאלית העומדת לרשותך ולרשות בני משפחתך. יש לפנות לצוות הסיעודי לתיאום פגישה עם

העובדת הסוציאלית.

העובדת הסוציאלית תסייע ב:

- גיבוש תוכנית שיקום עם צוות רב מקצועי
- קשיים רגשיים שלך ובני משפחתך הקשורים לאבחנה ולטיפול
- ארגון המשאבים הנדרשים לקראת השחרור לביתך
- מיצוי זכויות בשירותים וארגונים קהילתיים כגון: חוק ביטוח סיעוד, שירותי רווחה וכו..
- העובדת הסוציאלית נמצאת במחלקה בשעות הבוקר- מומלץ לתאם פגישה.
- השירות ללא תשלום

מרכז רפואי ע"ש ברוך פדה, פוריה
מסונף לפקולטה לרפואה של אוניברסיטת בר אילן בגליל
The BARUCH PADEH Medical Center, Poriya
Affiliated to The Faculty of Medicine in Galilee - Bar Ilan University

Organization Accredited
by Joint Commission International

CARDIO-THORACIC UNIT

DIRECTOR: EREZ KACHEL, MD

CARDIOVASCULAR INSTITUTE

DIRECTOR: PROF OFFER AMIR, MD, FACC

PHONE: 972-4-6652287

FAX: 972-4-6652259

היחידה לניתוחי לב-חזה

מנהל היחידה: ד"ר ארז קכל

המערך הקרדיולוגי

מנהל המערך: פרופ' עופר אמיר

טל: 04-6652287

פקס: 04-6652259

מחלת לב וניתוח מעקפים

הלב הוא איבר שרירי חזק שתפקידו להזרים דם לכל הגוף. גודלו כגודל אגרוף והוא ממוקם במרכז החזה עם נטייה קטנה לשמאל. הלב מורכב משתי משאבות נפרדות הצמודות זו לזו: בצד ימין משאבה המזרימה דם עני בחמצן לריאות, בצד שמאל משאבה המזרימה דם רווי בחמצן לכל חלקי הגוף דרך אבי העורקים. את הלב מרכיבים 4 חללים: 2 עליות ו-2 חדרים, כמו כן יש 4 מסתמים שתפקידם לכוון את הדם בין חללי הלב ומשם לכל הגוף.

העורקים הכליליים - בדומה לגופך גם הלב זקוק לאספקת דם העשיר בחמצן ובאנרגיה כדי לפעום. קיימת מערכת אספקת דם נפרדת של עורקים (העורקים הכליליים) שמוצאם באבי העורקים והם מסתעפים על פני הלב. הלב מקבל אספקת דם מ-3 עורקים (העורק השמאלי, העורק הימני והעורק העוקף) המתפצלים לעורקים נוספים וכך מבטיחים אספקת דם עשיר בחמצן לכל תאי הלב.

טרשת עורקים - תהליך הנוצר כתוצאה משקיעת שומנים בחלל הפנימי של העורקים. כאשר יש תהליך של טרשת בעורקים הכליליים זרימת הדם לתאי הלב מופחתת. היצרות עורקים גורמת לחוסר אספקת חמצן לשריר הלב ובהמשך לפגיעה בתפקודו. כאשר יש חסימה מוחלטת מתרחש נמק של תאי שריר הלב (אוטם שריר הלב / התקף לב). סימני המחלה - מחסור באספקת חמצן לשריר הלב עלול לגרום ללחץ או כאב בחזה בזמן מאמץ או התרגשות אך עלולים להופיע גם במנוחה. הסימנים יכולים בנוסף או במקום כאבים בחזה להיות שונים כגון: קושי בנשימה, כאב בלסת או בכתף, סחרחורת, חולשה, כאבים ברום הבטן, הזעה.

גורמי סיכון להתפתחות המחלה - קיימים מספר גורמי סיכון התורמים להתפתחות טרשת העורקים. לרוב ישלב של מספר גורמי סיכון משפיעים על תהליך זה. רוב גורמי הסיכון ניתנים לשליטת המטופל. גואמי הסיכון: עישון, השמנת יתר, חוסר פעילות גופנית, סוכרת, לחץ דם, רמת שומנים גבוהה בדם, מתח נפשי, תורשה.

בדיקות לאבחון המחלה

1. צנתור לב - הבדיקה המרכזית, שמטרתה להדגים את מיקומן המדויק, מספרן וחומרן של החסימות בכלי הדם הכליליים.
2. אק"ג- רישום הפעילות החשמלית של הלב. נותן מידע חיוני על תפקוד הלב
3. בדיקת מאמץ- מדגים את השינויים בפעילות החשמלית בלב בתגובה למאמץ גופני

ניתוח מעקפים - המושג ניתוח לב פתוח מתייחס לכך שהמנתח חושף את לב במהלך הניתוח על ידי חתך בעור ובעצם בית החזה. בזמן הניתוח אתה מחובר למכונת לב- ריאה הפועלת במקום הלב והריאות. הדם מהגוף מוזרם אל המכונה- שם מתחמץ וחוזר חזרה לגוף. בתום הניתוח מנתקים את המכונה מהלב, אשר מתחיל לפעום ולמלא את תפקידו. המנתח משתמש בקטע של כלי דם על מנת ליצור נתיב שיאפשר לדם לעקוף את החלק הסתום. מספר המעקפים תלוי במספר החסימות ובחומרן. בתום הניתוח מקרבים את שולי עצם החזה על ידי חוטי נירוסטה הנשארים לצמיתות. עור בית החזה נסגר על ידי תפרים אותם מוציאים כשבועיים לאחר הניתוח.

מעקף - קטע של כלי דם שמטרתו לעקוף את החלק החסום בעורק הכלילי. ניתן ליצור מעקף מעורק השד הנמצא בתוך בית החזה, מוריד הרגל או מעורק היד.

ניתוח מעקפים ללא מכונת לב ריאה - במקרים מסויימים ניתן לבצע את הניתוח ללא חיבור למכונת לב ריאה. בשיטה זו הלב ממשיך לפעום במהלך הניתוח. החלטה על שיטה זו נתונה לשיקול דעתו של המנתח.

מחלת מסתמים

הלב בגופנו פועל כמשאבה העובדת ללא הפסקה.

הלב מורכב מ-4 מדורים - 2 עליות ו-2 חדרים. בלב ארבעה מסתמים הפועלים כדלתות חד כיווניות בכדי לשמור שהדם יזרום בכיוון אחד בלבד. בכל כיוון של הלב נפתחים מסתמים ואחרים נפתחים על מנת לאפשר לדם לזרום לחלל הבא ולמנוע ממנו לחזור אחורה- על ידי פעולת המסתמים הדם זורם בתוך הלב ולשאר הגוף ביעילות. בעייה במסתמי הלב יכולה לגרום לקושי בעבודת הלב.

אי ספיקת מסתם (דליפת מסתם)- מסתם פגום יכול להיות מסתם שלא נסגר לגמרי כאשר הוא צריך להיות סגור וכתוצאה מכך דם חוזר אחורה. דבר זה יכול לגרום לבצקת ריאות או בצקות בגוף. בעיה זו נקראת אי ספיקת המסתם.

התחושות שיכולות להופיע כתוצאה מכך הן: קושי בנשימה, בצקות ברגליים
היצרות מסתם- מסתם פגום יכול להיות מסתם שלא נפתח לגמרי, לכן הלב עובד קשה מול פתח מוצר. דבר זה יכול להתפתח לאי ספיקת לב. התחושות שיכולות להופיע כתוצאה מכך הן: לחץ בחזה, חולשה, עייפות, עילפון או סחרחורת, דופק מהיר.

ניתוח מסתמים

במהלך הניתוח ניתן להחליף את המסתם או לתקן אותו.

תיקון מסתם

במסתם מוצר מוציאים את האזורים המסויידיים ובכך משפרים את זרימת הדם דרכו. במסתם דולף- יקוצרו או יחוזקו חלקים במסתם בכדי לאפשר סגירה טובה יותר.

החלפת מסתם

במקרים שאין אפשרות לתקן יוחלף המסתם.

יש שני סוגי מסתמים שיכולים להחליף את המסתם הפגום:

מרכז רפואי ע"ש ברוך פדה, פוריה
מסונף לפקולטה לרפואה של אוניברסיטת בר אילן בגליל
The BARUCH PADEH Medical Center, Poriya
Affiliated to The Faculty of Medicine in Galilee - Bar Ilan University

Organization Accredited
by Joint Commission International

CARDIO-THORACIC UNIT

DIRECTOR: EREZ KACHEL, MD

CARDIOVASCULAR INSTITUTE

DIRECTOR: PROF OFFER AMIR, MD, FACC

PHONE: 972-4-6652287

FAX: 972-4-6652259

היחידה לניתוחי לב-חזה

מנהל היחידה: ד"ר ארז קכל

המערך הקרדיולוגי

מנהל המערך: פרופ' עופר אמיר

טל: 04-6652287

פקס: 04-6652259

מסתם מכני - עשוי מחומר שנקלט בגוף. לאחר השתלת מסתם מכני יש צורך בנטילת תרופות נוגדות קרישה לכל החיים.

מסתם ביולוגי - מסתם הנלקח מחזיר, פרה או אדם. לאחר השתלתו אין צורך בנטילת נוגדי קרישה לכל החיים, אך אורך חייו קצר יותר יחסית למסתם התותב.

טיפול שיניים

חשוב מאוד לסיים טיפולי שיניים לפני הניתוח. לפני ניתוח החלפת מסתם יש לבצע בדיקת שיניים על מנת לוודא שאין מוקדי דלקת. שיניים לא מטופלות או קיום מוקדי דלקת לפני הניתוח עלולים לגרום לזיהום במסתם המושתל. אחרי ניתוח החלפת מסתם במידה ותזדקק לטיפול שיניים יש להתייעץ עם רופא משפחה או קרדיולוג לגבי נטילת טיפול אנטיביוטי לפני הטיפול (מניעת) וכן לגבי הפסקת נטילת נוגדי קרישה לפי הצורך.

לקראת הניתוח

הקבלה למחלקה נעשית באחת משתי הדרכים: דרך המרפאה הטרומית ניתוחית או אשפוז באופן דחוף. במידה והתקבלת דרך המרפאה הטרומית ניתוחית יקבע לך מועד הניתוח המתוכנן. לקראת האשפוז יש להצטייד ב:

- התחייבות קופת חולים לניתוח
- תעודת זהות
- הזמנה לאשפוז
- מסמכים רפואיים ותוצאות בדיקות שברשותך (צילום לזה, אק"ג, בדיקות דם וכו..)
- חפצים אישיים
- תרופות קבועות

אין להביא סכומי כסף גדולים, תכשיטים או כל דברי ערך אחרים. המחלקה אינה אחראית לאובדנם.

תרומת דם - בנייתוחי לב שכיה השימוש בדם בעת הניתוח ואחריו. דרוש אישור על תרומת 3 מנות דם מבנק הדם.

המלצות כלליות -

למד על המחלה - לקראת הניתוח תקבל הדרכה מאחות על מהלך הניתוח ותהליך ההחלמה. חשוב שבני משפחתך ישתתפו בהדרכה זו. מומלץ לקרוא את החוברת בעיון ובמידה ויתעוררו שאלות ניתן לפנות לצוות המטפל.

אכול בריא - רצוי לאכול תפריט מגוון העשיר בויטמינים וחלבונים על מנת להכין את גוףך לניתוח ולתהליך ההחלמה שאחרי.

מנוחה - חשובה מנוחה לפני הניתוח

הפסקת עישון - חשוב להפסיק לעשן לפני הניתוח. בנוסף לנזקי העישון הידועים, עישון עלול להאט את קצב החלמתך בצורה ניכרת.

רגשות - רוב המנותחים חשים חרדה לפני כניסתם לניתוח. כל הפחדים והחששות הם טבעיים ומובנים. על מנת לשפר את ההתמודדות עם הניתוח מומלץ לשתף אדם קרוב בתחושותיך, למצוא תמיכה בקרב הסובבים ולסגל גישה חיובית.

הכנה לניתוח

יש להגיע לאשפוז יום לפני הניתוח המתוכנן.

בהגיעך למחלקה יש לפנות לאחות המחלקה.

בקבלה תתקבל על ידי אחות, רופא ומרדים.

ביום הניתוח -

הסרת השיער תעשה על ידי משחה מיוחדת. מטרת הסרת השיער היא לחשוף את אזור הניתוח ולהפחית את הסכנה לזיהום.

יש לרחוץ את הגוף עם **סבון אנטיספטי** (יש לקבלו מצוות המחלקה) לחיטוי הגוף בערב לפני הניתוח ובבוקר הניתוח.

יש למסור חפצים אישיים - כולל חפצי ערך ותותבות לבני המשפחה.

יש להסיר לק מהציפורניים

בני המשפחה רשאים ללוותך עד הכניסה לחדר ניתוח ולהמתין בחדר המתנה הסמוך.

הרדמה והניתוח -

בחדר ניתוח תתקבל על ידי אחות ומרדים. בהמשך תועבר אל תוך חדר הניתוח. תחובר למוניטור ומסיכת חמצן - תוך מספר דקות תירדם ותתעורר ביחידה לטיפול נמרץ.

ניתוח לב הוא ניתוח ארוך ונמשך מספר שעות. משך הניתוח משתנה מחולה לחולה.

המשפחה תקבל מידע מהמנתח בסיום הניתוח.

מרכז רפואי ע"ש ברוך פדה, פוריה
מסונף לפקולטה לרפואה של אוניברסיטת בר אילן בגליל
The BARUCH PADEH Medical Center, Poriya
Affiliated to The Faculty of Medicine in Galilee - Bar Ilan University

Organization Accredited
by Joint Commission International

CARDIO-THORACIC UNIT

DIRECTOR: EREZ KACHEL, MD

CARDIOVASCULAR INSTITUTE

DIRECTOR: PROF OFFER AMIR, MD, FACC

PHONE: 972-4-6652287

FAX: 972-4-6652259

היחידה לניתוחי לב-חזה

מנהל היחידה: ד"ר ארז קכל

המערך הקרדיולוגי

מנהל המערך: פרופ' עופר אמיר

טל: 04-6652287

פקס: 04-6652259

לאחר הניתוח

בתום הניתוח תועבר ליחידה לטיפול נמרץ הממוקמת בסמוך למחלקה. על בני המשפחה להמתין בחדר ההמתנה הנמצא בכניסה ליחידה. בני המשפחה יוכלו להיכנס לבקר בהתאם למצבך הרפואי לפרקי זמן קצרים. השהייה ביחידה לטיפול נמרץ משתנה בין חולה לחולה ותלויה במצב הרפואי והסיעודי. טלפון של היחידה לטיפול נמרץ לב- 04-6652287 מומלץ שבן משפחה אחד יהיה בקשר עם הצוות המטפל ויעדכן את שאר בני המשפחה.

בשעות הראשונות לאחר הניתוח תהיה רדום כתוצאה מחומרי ההרדמה שניתנו במהלך הניתוח. כאשר תתעורר אתה תהיה מחובר למספר צינורות:

צינור הנשמה - צינור המוחדר לקנה הנשימה ומחובר למכונת הנשמה. מטרת מכונת הנשמה היא לסייע לך בנשימה וכן להקל על מאמץ הלב עד שגופך יתאושש מהניתוח. צינור הנשמה עובר דרך מיתרי הקול ולכן לא תוכל לדבר. עם הוצאת הצינור תוכל לדבר כרגיל, לעיתים תופיע צרידות החולפת לאחר מספר ימים. לאחר הוצאת צינור הנשמה תיעזר במסיכת חמצן.

זנדה - צינורית העוברת דרך האף לקיבה ומטרתה לנקז נוזלים ואוויר על מנת למנוע הקאה. לרוב מוציאים את הזנדה סמוך להוצאת צינור הנשמה.

נקזים - לרוב מדובר שניים- שלושה צינורות מפלסטיק המוכנסים במהלך הניתוח לאזור בית החזה. תפקיד הנקזים לנקז את הפרשות המצטברות בגוף לאחר הניתוח. הוצאת הצינורות תעשה יום עד יומיים לאחר הניתוח על ידי הרופא.

אלקטרודות - שני חוטי מתכת קטנים המוכנסים במהלך הניתוח. אלקטרודות אלה משמשות מתחברות לקוצב חיצוני ותפקידן להסדיר את קצב הלב לפי הצורך. האלקטרודות יוצאו ביום השחרור.

קטטר - צינורית המוכנסת לשלפוחית השתן ומאפשרת ניטור אחר מאזן נוזלים. הקטטר יוצא כיומיים לאחר הניתוח.

עירוי מרכזי - מאפשר מתן תרופות ונוזלים דרך הוריד.

מוניטור/ טלמטריה - עד השחרור תהיה מנוטר באמצעות מוניטור או טלמטריה

מהלך ההחלמה

לפי שיקול הצוות המטפל ובהתאם למצבך הרפואי תוכל לצאת מהיחידה ולעבור להמשך טיפול במחלקה.

ניידות

הדבר החשוב ביותר לאחר הניתוח הוא להתחיל ללכת. הליכה חשובה לאורר את הריאות, למנוע היווצרות פצעים וכן למנוע היווצרות של קרישי דם.

בסיוע הצוות המטפל תרד מהמיטה ותושב על כורסא ביום הראשון לאחר הניתוח. בהמשך תוכל לעשות מספר צעדים- כאשר המטרה היא להגדיל את ההליכה, אך לא את הקצב. הליכה חיונית להחלמתך! יש להימנע משכיבה ממושכת ולהרבות בישיבה על מנת לאפשר נשימה יעילה. מומלץ להגביה את הרגליים בישיבה ובשכיבה למניעת בצקות. יש להימנע משיקול רגליים זו על זו.

חגורת חזה

חגורת חזה חשובה לייצוב עצם בית החזה בתקופת ההחלמה. יש להקפיד לחגור אותה בכל שעות היום במשך כחודשיים.

גרביים אלסטיות

כאשר יש חתך ברגל או בצקות ברגליים מומלץ לאגוד את הרגל בגרביים אלסטיות על מנת למנוע בצקת.

נשימה

בימים הראשונים הצוות המטפל יבדוק את מצבך הנשימתי מספר פעמים ביום ובהתאם תוסר מסיכת החמצן. שיעול והוצאת ליחה חיוניים לאורר הריאות- מומלץ לנשום נשימות עמוקות לא מהירות. הטיפול הנשימתי בך יכלול- תרגילי נשימה, פיזיותרפיה ומתן תרופות באנהלציה.

כאב

הכאב בחזה נגרם כתוצאה מהחתך בעור ובעצם החזה, אך הוא עלול להקרין גם לכתפיים, למותניים ולגב. במידה ויש חתך ברגל / יד ניתן לחוש כאב גם באזורים אלה. אומדן נכון של עוצמת הכאב והטיפול בכאב הינם גורמים חשובים המשפיעים על הצלחת הטיפול ועל קצב ההחלמה מהניתוח. הצוות הסיעודי במחלקה משתמש בסרגל כאב בעזרתו ניתן לדרג את עוצמת הכאב מ-0 (אין כאב) עד 10 (כאב בלתי נסבל). בכל משמרת יבצע הצוות הסיעודי אומדן להערכת הכאב וייתן טיפול בהתאם.

מניעת כאב מקדמת בצורה ניכרת את תהליך ההחלמה, לכן מומלץ ליטול תרופות נגד כאבים גם אם חשים כאב מועט. חשוב לדווח על כל כאב לצוות המטפל ולקבל טיפול תרופתי לשיכוך הכאב. מניעת כאב חשובה לשינה יעילה, לשיעול יעיל, לנשימות עמוקות (דבר המונע זיהומים בדרכי הנשימה) ולניידות.

טיפול בפצעים

חשוב להקפיד על רחצה יום יומית של פצעי הניתוח עם מים וסבון. הרחצה תעשה במקלחת, בישיבה על כיסא ובמידת הצורך בעזרת הצוות המטפל. בימים הראשונים הצוות הסיעודי יחבוש את פצעך, בהמשך אם הפצעים נקיים וללא הפרשה- אין צורך בחבישה.

מרכז רפואי ע"ש ברוך פדה, פוריה
מסונף לפקולטה לרפואה של אוניברסיטת בר אילן בגליל
The BARUCH PADEH Medical Center, Poriya
Affiliated to The Faculty of Medicine in Galilee - Bar Ilan University

Organization Accredited
by Joint Commission International

CARDIO-THORACIC UNIT

DIRECTOR: EREZ KACHEL, MD

CARDIOVASCULAR INSTITUTE

DIRECTOR: PROF OFFER AMIR, MD, FACC

PHONE: 972-4-6652287

FAX: 972-4-6652259

היחידה לניתוחי לב-חזה

מנהל היחידה: ד"ר ארז קכל

המערך הקרדיולוגי-קולארי

מנהל המערך: פרופ' עופר אמיר

טל: 04-6652287

פקס: 04-6652259

תזונה

כ- 24 שעות לאחר הניתוח תתחיל בהדרגה בשתיית מים או תה. למחרת תוכל לאכול כלכלה רכה ובהמשך כלכלה רגילה. בימים הראשונים לאחר הניתוח יתכן כי תחוש חוסר תאבון- זוהי תופעה נורמאלית החולפת עם הזמן.

שתייה

מומלצת שתייה מרובה לפחות 8-10 כוסות מים ביום. רצוי להימנע ממשקאות תוססים, ומשתיית קפה או אלכוהול.

יציאות

כיומיים לאחר הניתוח יתכן ותחוש "עירבול" גאזים בבטן הנובע מהתחלת פעילות המעיים- זוהי תחושה טבעית שתחלוף לאחר היציאות הראשונות. עצירות עלולה להופיע כתוצאה מחומרי ההרדמה, תרופות לשיכוך כאבים, חוסר פעילות או שתייה לא מספקת. יש לדווח לצוות המטפל על עצירות על מנת לקבל טיפול לכך. נהוג להתחיל טיפול נגד עצירות מהיום ה-3 לאחר הניתוח.

חום

הופעת חום בימים הראשונים לאחר ניתוח היא תופעה שכיחה. הצוות המטפל עוקב אחר השינויים בחום בנוסף למעקב אחר סימנים אחרים.

רמת סוכר בדם

ניתוח הוא מצב של דחק (סטרס) לגוף, אשר מגיב בעליית רמת הסוכר בדם. בימים הראשונים נבדקת רמת הסוכר בדם לכל החולים. בחולים הסובלים מסוכרת תיתכן עלייה ברמת הסוכר בדם, הדורשת טיפול. ערכי הסוכר נוטים לחזור לרמה שהיתה לפני הניתוח בקצב שונה מאדם לאדם.

מצב רוח ירוד

יתכן ותסבול ממצב רוח ירוד. לעיתים יש נטייה לבכי או עצבנות. יכולות להופיע גם תופעות כגון חלומות רעים וקושי לזכור דברים. תופעות אלו ייוחסות בדרך כלל לחומרי ההרדמה, חוסר שינה ותרופות שונות. ככל שתתחזק והרגשתך תשתפר תופעות אלו יעלמו.

מנוחה וביקורים

הינד זקוק למנוחה החיונית להחלמתך. ניתן ורצוי לקבל מבקרים- אך יש להקפיד על שעות הביקור המקובלות במחלקה. מספר המבקרים מוגבל שלניים בלבד. לא תתאפשר לינת משפחות במחלקה.

יום השחרור

משך השהות בבית החולים הוא כ- 5 ימים לאחר הניתוח. מועד השחרור יקבע על ידי הרופא בהתאם לקצב ההחלמה. לפני השחרור תעבור בדיקות הכוללות: צילום חזה, בדיקות דם ואק"ג. בנוסף לכך ביום השחרור יוצאו אלקטרודות הקוצב שהושטלו בליבך בזמן הניתוח.

ביום השחרור תקבל- מכתב סיכום רפואי ומרשם תרופות, אק"ג, הזמנה להוצאת תפרים. תקבל הדרכה אישית מאחות לגבי המלצות לשחרור וההמלצות לטיפול התרופתי. (לא ניתן לקבל תרופות מהמחלקה בשחרור).

תוכניות לבי והחלמה

שיקום לב ושהייה בבית החלמה מסובסדים בחלקם או במלואם על ידי קופת החולים- ניתן לבדוק את הזכויות עם העובדת הסוציאלית במחלקה. מומלץ להשתתף בשיקום לב לאחר הניתוח

חזרה לשגרה

ניתוח לב הוא אירוע המשפיע עליך ועל בני משפחתך. בנוסף לתהליך ההחלמה הפיזי ישנו היבט רגשי של תהליך ההסתגלות והחזרה למעגל המשפחה, העבודה, החברה והחזרה לשיגרה. תהליך ההחלמה כולל בתוכו שינויים בהרגלי החיים- תזונה נכונה, פעילות גופנית, הפסקת עישון.

החזרה לחיים רגילים נמשכת מספר שבועות. משך ההחלמה הוא כחודשיים. במהלך ההחלמה אתה עלול להרגיש עייפות, עצבנות, חרדה ומצב רוח ירוד. כל אלה יחלפו בהדרגה. ההתמודדות עם המציאות החדשה לאחר הניתוח לעיתים דורשת אנרגיה רבה. שיחה עם בני משפחה וחברים יכולה לעזור ולהקל על ההתמודדות.

מעקב רפואי

בשחרורך מבית החולים יש להגיע לרופא מטפל בהקדם.

הוצאת תפרים מתבצעת כשבועיים לאחר הניתוח. יש להגיע לפי הרשום בהזמנה שתקבל ביום השחרור עם מסמכי השחרור. הוצאת תפרים מתבצעת במרפאה הקרדיולוגית שנמצאת בתוך המחלקה.

כחודש לאחר הניתוח תקבל הזמנה לפגישת מעקב אצל המנתח. לפגישה יש להביא את מכתב השחרור. מומלץ בנוסף מעקב של קרדיולוג בקופת החולים או במרפאה הקרדיולוגית כחודש לאחר הניתוח.

מומלץ להמשיך בשיקום לב לאחר הניתוח במכון לשיקום לב.

מצבים בהם יש לפנות לרופא/ חדר מיון:

2 כאבים בחזה שאינם דומים לכאב לאחר הניתוח

2 אי סדירות בקצב הלב

2 חום מעל 38

מרכז רפואי ע"ש ברוך פדה, פוריה
מסונף לפקולטה לרפואה של אוניברסיטת בר אילן בגליל
The BARUCH PADEH Medical Center, Poriya
Affiliated to The Faculty of Medicine in Galilee - Bar Ilan University

Organization Accredited
by Joint Commission International

CARDIO-THORACIC UNIT

DIRECTOR: EREZ KACHEL, MD

CARDIOVASCULAR INSTITUTE

DIRECTOR: PROF OFFER AMIR, MD, FACC

PHONE: 972-4-6652287

FAX: 972-4-6652259

היחידה לניתוחי לב-חזה

מנהל היחידה: ד"ר ארז קכל

המערך הקרדיווסקולארי

מנהל המערך: פרופ' עופר אמיר

טל: 04-6652287

פקס: 04-6652259

- קוצר נשימה במנוחה
- הפרשה, אודם ו/או נפיחות משמעותית בפצע הניתוח
- כל סיבה או הרגשה אחרים הנראים לך חריגים

תרופות

מרבית החולים לאחר ניתוח לב נזקקים לטיפול תרופתי. חשוב שתכיר היטב את תרופותיך (שם, מינון, מטרת התרופה, זמני נטילה, תופעות לוואי, מעקב).

כאב

כאבים בזמן הניתוח, בבית החזה ובגב עלולים להימשך מספר חודשים לאחר הניתוח. במידה ותחוש כאבים יש ליטול תרופות לשיכוך כאב. מומלץ ליטול את התרופות לפני פעילות.

פצעי ניתוח

משך ההחלמה ואיחוי הפצע בבית החזה כ- 6-8 שבועות. עצם בית החזה סגורה בעזרת חוטי מתכת ואין צורך להוציאם. פצעי הניתוח עלולים לגרום לתחושת כאב או גרד במשך מספר שבועות לאחר הניתוח. ייתכנו אזורים חסרי תחושה, אודם קל, נפיחות וגרד הנעלמים אף הם במשך הזמן. במידה ומופיעים אודם חזק, נפיחות, הפרשה או החמרה בכאבים יש לדווח לרופא.

כל מנת להפחית נפיחות ובצקת- הימנע מעמידה ממושכת ובזמן ישיבה אל תניח רגל על רגל. מומלץ להגביה את הרגל הנותחת.

תתכן נפיחות קלה בחלקו העליון של הפצע בבית החזה- זהו מצב תקין לחלוטין שינויים במזג האוויר, חוסר פעילות או פעילות יתר עלולים לגרום לתחושת אי נוחות באזור פצעי הניתוח. מקלחת או שימוש במשככי כאבים עשויים להקל עליך.

זמן ריפוי החתך ברגל ארוך מזמן ריפוי החתך בחזה. לנשים מומלץ ללבוש חזייה על מנת למנוע מתיחת חתך פצע הניתוח בבית החזה. יש להמנע מחשיפת אזור הצלקת לשמש.

רחצה

רחצה יום יומית חשובה ביותר. מומלץ להתרחץ במים פושרים. אמבטיות אינן מומלצות בחודש הראשון לאחר הניתוח. יש לרחוץ את פצעי הניתוח בעדינות עם מים וסבון רגיל ולאחר מכן לייבש היטב עם מגבת נקייה. יש להמנע ממריחת קרמים או משחות. יש להימנע מרחצה בים או בבריכה במשך 3 החודשים הראשונים לאחר הניתוח.

גרביים אלסטיות

בתקופת ההחלמה (כחודשיים)- מומלץ לגרוב גרב אלסטית במידה וקיים חתך ניתוחי ברגל. הגרב משפרת את זרימת הדם ובכך מפחיתה בצקת. יש לגרוב את הגרב בכל שעות היום ולהורידה בלילה.

תזונה

הרגלי אכילה נכונים חשובים לבריאותך ולבריאות ליבך. משקל עודף דורש עבודה מאומצת של הלב. מומלץ לרדת בהדרגה במשקל. מומלץ לאכול תזונה בריאה ומאוזנת- דלת שומנים מהחי. רצוי להמעיט בצריכת מלח. אכול בזמנים קבועים והימנע מארוחות כבדות. מומלץ לאכול קטניות, ירקות ופירות טריים, דגים, עוף (ללא העור). מומלץ להפחית באכילת בשר בקר ואיברים פנימיים, בשר שמן וכל שומן מוצק אחר, גבינות שמנות, גבינות מלוחות, חמאה ומרגרינה, ביצים וכדומה.

שתייה

יש להקפיד על שתייה מרובה מכיוון שרוב החולים לאחר ניתוח לב מטופלים בתרופות משתנות בתקופה הראשונה לאחר הניתוח. שותה כ- 10 כוסות מים ביום.

משקל

ש להשקל מדי יום. בעזרת מעקה אחר משקלך ניתן לראות האם יש עלייה חדה במשקל. תופעה זו יכולה לרמז על צבירת נוזלים- דבר המחייב פנייה לרופא להמשך איזון בטיפול התרופתי.

עישון

הפסקת עישון דורשת מאמץ רב, אולם הכרחית להחלמה וכן למניעת הישנות המחלה בעתיד. ניתן להיעזר באנשי מקצוע בקהילה לצורך הפסקת עישון. כמו כן רצוי להמנע משהייה בסביבת מעשנים. (עישון פאסיבי)

מרכז רפואי ע"ש ברוך פדה, פוריה
מסונף לפקולטה לרפואה של אוניברסיטת בר אילן בגליל
The BARUCH PADEH Medical Center, Poriya
Affiliated to The Faculty of Medicine in Galilee - Bar Ilan University

Organization Accredited
by Joint Commission International

CARDIO-THORACIC UNIT

DIRECTOR: EREZ KACHEL, MD

CARDIOVASCULAR INSTITUTE

DIRECTOR: PROF OFFER AMIR, MD, FACC

PHONE: 972-4-6652287

FAX: 972-4-6652259

היחידה לניתוחי לב-חזה

מנהל היחידה: ד"ר ארז קכל

המערך הקרדיולוגי

מנהל המערך: פרופ' עופר אמיר

טל: 04-6652287

פקס: 04-6652259

נהיגה

המנע מנהיגה במשך 6-8 שבועות לאחר הניתוח. חולשה, כאבים והגבלה בתנועה עלולים להאט את תגובותיך. קיים חשש כי לא תהיה מסוגל להגיב במהירות הנדרשת בשעת הצורך. יחד עם זאת יש להקפיד לחגור את חגורת הבטיחות.

הרמת משאות

מומלץ לא להרים משאות כבדים מעל 5 ק"ג במשך 3 חודשים לאחר הניתוח כדי למנוע יצירת מתח באזור עצם בית החזה. כמו כן אין להרים משות בשתי הידיים. יש להמנע מפעילויות כגון הרמת תיקים, שקיות עם קניות, הרמת ילדים על הידיים. מומלץ לא לדחוף דלתות כבדות או רהיטים.

יחסי מין

דאגה מסויימת בקשר לקיום יחסי מין קיימת אצל חלק גדול מהמנותחים. לרוב, אין התוויות נגד לקיום יחסי מין, אך יש לחזור לפעילות מינית כאשר הינך מוכן גופנית ורגשית. במהלך 6-8 השבועות הראשונים יש להימנע מתנוחות המפעילות לחץ על עצם בית החזה והידיים.

יחסי מין מערבים בתוכם לא רק את הצד הפיזי, אלא גם את הצד הנפשי- לכן מומלץ לשוחח בפתיחות עם בן/בת הזוג ולחזור לפעילות מינית בהדרגה.

התרופות שהינך נוטל עלולות להפריע לרמת התפקוד המיני. במידה ומתעוררות בעיות בתפקוד המיני מומלץ להתייעץ עם הרופא המטפל.

חזרה לעבודה

החלטה על חזרה לעבודה תלויה בדרך כלל בסוג עבודתך, קצב החלמתך ויכולתך לבצע את העבודה הנדרשת. יש לחזור לעבודה באופן הדרגתי על פי המלצת הרופא המטפל.

חזרה לפעילות

במהלך תקופת ההחלמה כל מאמץ פיזי עלול לגרום לעייפות. אפילו פעילויות כגון מקלחת או החלפת בגדים עלולות לעייף. יש לתכנן את הפעילות כך שתכלול פרקי זמן למנוחה ובהדרגה להעלות את רמת הפעילות. טבעי שתרגיש חלש או עייף בהתחלה.

הליכה תורמת לשיפור זרימת הדם, מתח השרירים, כושר גופני והרגשה כללית. מומלץ להקפיד על הליכה יום יומית תוך עליה במרחק ומהירות ההליכה באופן הדרגתי. אין סיבה להימנע מעליית מדרגות, יחד עם זאת מדובר בפעילות הדרגתית יותר מאמץ מהליכה לכן יש לעשות זאת לאט. ניתן לעשות הפסקות למנוחה עד שתרגיש מסוגל להמשיך. אל תישען על מעקה אלא לצורך שמירה על שיווי משקל בלבד.

שינה

הפרעות שינה נפוצות בקרב מנותחי לב. מומלץ ליטול משככי כאבים לקראת הלילה על מנת למנוע כאבים בזמן שכיבה או שינוי תנוחה. במידה והקושי בשינה ממשיך מומלץ להתייעץ עם הרופא המטפל.

עבודות בית

בשבועות הראשונים לאחר הניתוח, ניתן להתחיל במטלות קטנות כגון ניקוי אבק או עריכת שולחן. פעילויות כמו שאיבת אבק, תליית כביסה, גינון ושטיפת רצפה יוצרים לחץ על עצם בית החזה ויש להימנע מהם בתקופת ההחלמה.

רגשות

מצב רוח ירוד נפוץ מאוד לאחר ניתוח לב. לרוב רגשות אלו נעלמים כעבור מספר שבועות. מספר דרכים בהן ניתן לשפר את מצב הרוח:

- רחצה יומית
- הליכה יומית
- עיסוק בתחביבים או פעילויות חברתיות
- שיתוף הקרובים ברגשות
- שינה רצופה
- השתתפות בקבוצה לשיקום לב

טלפונים חשובים:

מחלקת טיפול נמרץ לב: 04-6652287

מחלקת קרדיולוגיה: 04-6652655/6

מזכירת המערך: 04-6652658

פקס. קרדיולוגיה: 04-6652636

פקס מזכירת המחלקה: 04-6652654

מזמינים אותך ואת בני משפחתך לפנות אלינו בכל שאלה

צוות מערך הלב וכלי הדם מאחל לך החלמה מהירה

מרכז רפואי ע"ש ברוך פדה, פוריה
מסונף לפקולטה לרפואה של אוניברסיטת בר אילן בגליל
The BARUCH PADEH Medical Center, Poriya
Affiliated to The Faculty of Medicine in Galilee - Bar Ilan University

Organization Accredited
by Joint Commission International

CARDIO-THORACIC UNIT

DIRECTOR: EREZ KACHEL, MD

CARDIOVASCULAR INSTITUTE

DIRECTOR: PROF OFFER AMIR, MD, FACC

PHONE: 972-4-6652287

FAX: 972-4-6652259

היחידה לניתוחי לב-חזה

מנהל היחידה: ד"ר ארז קכל

המערך הקרדיולוגי-קולארי

מנהל המערך: פרופ' עופר אמיר

טל: 04-6652287

פקס: 04-6652259

ניתוח לב פתוח - דף מידע לקראת שחרור

דף זה נועד לרכז מידע חשוב לקראת השחרור

טיפול תרופתי:

יש להקפיד ולקחת את כל הטיפול התרופתי שהומלץ לך במכתב השחרור אלא אם רופא המליץ לשנות.

משך ההחלמה

משך ההחלמה לאחר ניתוח לב פתוח משתנה מאדם לאדם ונע בין 6 ל- 8 שבועות ולעיתים אף יותר. לאחר הניתוח יתכנו תופעות כגון:

- מצב רוח ירוד
- מתח נפשי
- חולשה פיזית
- חוסר תאבון
- כאבים
- הפרעות בשינה

תחושות אלו מאפיינות את תקופת ההחלמה ויש לזכור כי הן צפויות, נורמאליות וזמניות.

מעקב רפואי

עליך להגיע לרופא משפחה בשבוע שלאחר שחרורך מבית החולים ולהראות לו את מכתב השחרור ואת ההמלצות לטיפול תרופתי.

במהלך שלושת השבועות הראשונים לאחר שחרורך מבית החולים יש להגיע לבדיקת קרדיולוג.

14 יום לאחר הניתוח תוזמן להוצאת תפרים במחלקה.

כ-6 שבועות לאחר שחרורך תוזמן לפגישה עם הרופא המנתח לצורך מעקב. יש להביא את מכתב השחרור, אק"ג אחרון ובדיקות דם עדכניות.

במידה והנך מתאשפז בבי"ח בשבועות הראשונים לאחר השחרור יש להודיע למחלקה

במצבים הבאים יש לפנות לרופא המשפחה או לחדר המיון:

אי סדירות בקצב הלב,

חום מעל 38.5

קוצר נשימה במנוחה

עלייה או ירידה משמעותית במשקל

אודם ו/או נפיחות משמעותית ו/או הפרשה בפצעי הניתוח

כל תופעה אחרת שנראית לך חריגה

המלצות להמשך טיפול בבית

פצעי ניתוח- פצעי הניתוח בחזה וברגל עלולים לגרום לתחושת כאב או גרד. יתכנו תופעות כמו: אודם, נפיחות, חוסר תחושה ותופעות החלפות בהדרגה. במידה ותחושות אלה חריפות יש ליצור קשר טלפוני עם המחלקה לקביעת תור לביקורת.

פצעים שאינם מפרישים אין צורך לחבוש. יש להימנע לחשיפת אזור הצלקת לשמש.

רחצה- רחצה יום יומית במים פושרים חשובה מאוד. רצוי לרחוץ בעדינות את פצעי הניתוח במים וסבון רגיל ואחר כך לייבש במגבת נקייה. יש להימנע מרחצה בים או בבריכה במשך 3 החודשים הראשונים לאחר הניתוח.

גרביים אלסטיות- בתקופת ההחלמה מומלץ לגרוב גרב אלסטית ברגל המנותחת בשעות היום ולהסירה בלילה.

חגורת חזה- חגורת חזה מומלצת בתקופת ההחלמה משום שהיא שומרת על יציבות בית החזה. יש להקפיד לחגור אותה במשך כל שעות היום והלילה למשך תקופה של 6 שבועות לפחות. יש להסיר את החגורה רק בזמן המקלחת.

כאב- כאבים באזור הניתוח, בבית החזה ובגב עלולים להימשך עד מספר חודשים לאחר הניתוח. במידה והינך חש כאב יש ליטול תרופות לשיכוך כאבים.

תזונה- תזונה והרגלי אכילה נכונים חשובים לבריאותך. חשוב ביותר לאכול ולשתות בימים הראשונים לאחר השחרור גם אם התיאבון ירוד.

תזונה בריאה חשובה לחיזוק הגוף החלמה מהירה של פצעי הניתוח, התאוששות מהירה ולהקטנת הסיכון לסיבוכים מיותרים.

מרכז רפואי ע"ש ברוך פדה, פוריה
מסונף לפקולטה לרפואה של אוניברסיטת בר אילן בגליל
The BARUCH PADEH Medical Center, Poriya
Affiliated to The Faculty of Medicine in Galilee - Bar Ilan University

Organization Accredited
by Joint Commission International

CARDIO-THORACIC UNIT

DIRECTOR: EREZ KACHEL, MD

CARDIOVASCULAR INSTITUTE

DIRECTOR: PROF OFFER AMIR, MD, FACC

PHONE: 972-4-6652287

FAX: 972-4-6652259

היחידה לביתוחי לב-חזה

מנהל היחידה: ד"ר ארז קכל

המערך הקרדיולוגי-קולארי

מנהל המערך: פרופ' עופר אמיר

טל: 04-6652287

פקס: 04-6652259

בהמשך רצוי להוריד משקל בהדרגה. משקל עודף דורש עבודה מאומצת של הלב. במידת הצורך מומלץ להיוועץ בדיאטאנית במסגרת קופות החולים.

חזרה לפעילות - הליכה מומלצת לאחר הניתוח. יש להתאים את המרחק ליכולתך הפיזית. אין מניעה לעליית מדרגות, יחד עם זאת מדובר בפעילות הדורשת יותר מאמץ ולכן יש לעשות זאת בהדרגה. ניתן לעשות הפסקות למנוחה עד שתרגיש שהינך מסוגל להמשיך. יש להימנע מהישענות על מעקה אלא לצורך שמירה על שיווי משקל. ניתן לחזור לפעילות מאומצת יותר במכון כושר לאחר כ- 6-8 שבועות בהתאם למצבך הגופני. מומלץ להשתתף בתוכנית לשיקום לב במסגרת קופות החולים..

חזרה לעבודה - החלטה על חזרה לעבודה תלויה בדרך כלל בסוג עבודתך, קצב החלמתך ויכולתך לבצע את העבודה הנדרשת. יש לחזור לעבודה באופן הדרגתי ובהתאם להמלצת הרופא המטפל.

רגשות - מצב רוח ירוד נפוץ מאוד לאחר ניתוח לב. לרוב רגשות אלו נעלמים כעבור מספר שבועות. מספר דרכים בהן ניתן לשפר את מצב הרוח:

- רחצה יומית
- הליכה יומית
- עיסוק בתחביבים או פעילויות חברתיות
- שיתוף הקרובים ברגשות
- שינה רצופה
- השתתפות בקבוצה לשיקום לב
- טיפול תרופתי

טלפונים חשובים-

המחלקה הקרדיולוגית- 04-6652655/6

מזכירת המחלקה- 04-6652658

זימון תורים- 04-6652291

פקס- 04-6652636

צוות המחלקה מאחל לך החלמה מהירה